

Vattenloppor förekommer i vattnet vid badplatsen i Grebo. Till hälsö-
vårdsnämnden i Åtvidaberg har under början av veckan inkommit rapporter om att barn blivit bitna av vattenloppor. Det är på grund av det sällsynt varma vädret som lopporna, en snäckparasit, frigör sig från sin naturliga fodervärd. Särskilt om man ligger länge i vattnet kan man bli utsatt för loppornas närgångna in-
tresse. Resultatet blir klåda under ett par tre veckor.

Badvatten. Hälsö-
vårdsnämnden har gjort analys av badvattnet vid bad-
platserna i Frängsbo och Salvedal. På båda platserna är badvattnet av mycket god kvalitet. Mätvärdena avser antalet colibakterier och termostabila colibakterier per 100 milliliter. För Frängsbos vidkommande uppmättes mindre än två coli och mindre än två termostabila. Siffrorna för vattnet i Salvedal var 33 respektive 49.

Befolkningsminskning i Åtvid. Under första halvåret i år har antalet invånare i Åtvids församling minskat från 9 511 till 9 439 dvs en minskning med 72 personer. Tillskottet består av 77 födda och 166 inflyttade. Antalet döda under perioden uppgår till 47 medan 268 har flyttat från församlingen.

Åtvidabergs rotaryklubb inledde den 1 juli nytt verksamhetsår. Den nya styrelsen består av president Sten Söderberg, förste vice president Magnus Jüllig, andre vice president Ingemar Hultgren, ordinarie sekreterare Yngve Sahlén, förste vice sekr Gunnar Forslöw, andre vice sekr Carl-Axel Bergman, skattemästare Knut Carlsson, klubbmästare Bernt Bergström och past president Lenart Bredberg. Medlemsantalet uppgår till 38. Under verksamhetsåret bidrog klubben med 500 kr vid projektering av handikappträdgård vid Östantorpet.

70-tal Hannäs barn deltar i badresorna till Domarvik

Höjdpunkten på badresorna är den traditionella övernattningen. Närmare ett 50-tal ungdomar deltog. På bilden ses några av dem när överledare Jan-Erik Brodén delar ut godispåsar

Sammanlagt ett 70-tal barn i klasserna 1 till 8 från i huvudsak Hannäs och Gärdserums församlingar har under nära fyra veckor deltagit i badresorna till Domarvik i Hannäs. Det är för tredje året i rad som Åtvidabergs kommun står som arrangör för dessa badresor som hela tiden visat en ökande popularitet. Hembygdsgården i Domarvik har fungerat som bas. Där har man haft aktiviteter som luftgevärsskjutning, stockkamp, brännboll, pilkastning m.m. När vädret så tillät, och det har varit nära nog varje dag, har

man varit vid den upprustade badplatsen vid Grävsjön. Bad, fiske, kano-
paddding har funnits på programmet.

På onsdagskvällen var det dags för den traditionella övernattningen. Det är höjdpunkten för deltagarna i badresorna. Närmare ett 50-tal barn deltog i övernattningen. Men först idkades korvgrillning på stranden, bad och lekar. Fram till mörkrets inbrott fick även barnens föräldrar vara med. Överledare för badresorna har varit folkskollärare Jan-Erik Brodén och till sin hjälp har han haft Peter Ohlin och Anita Ericsson.

Åtvidaberg

Falerums vattenförening har av länsläkarorganisationen i Östergötlands län anmodats att insända analysprotokoll rörande de vattenprov som tagits under 1972 och 1973. Vidare anmodas vattenföreningen att i fortsättningen låta utta föreskrivet antal vattenprov och fortlöpande insända analysprotokoll däröver. Anledningen till skrivelsen är att man vid genomgång av vattenanalysprotokoll, som författningsenligt skall insändas till länsläkarorganisationen, har konstaterat att överhuvudtaget inga analyser rörande vatten från Falerums vattenverk redovisats under 1972. Enligt hälsö-
vårdsstadgan skall vatten från allmän vattenanläggning underkastas periodiskt återkommande undersökningar i såväl bakteriologiskt som fysikaliskt-kemiskt avseende. Dessa undersökningar skall ske varje månad respektive varje år. Det ankommer på huvudmannen för allmän vattenanläggning att tillse att föreskrivna prov uttas och att bekosta erforderliga undersökningar. De ca 300 hushållen i Falerum tar sitt vatten från Öjsjön. Genom att vattnet tas direkt utan rening och av självtryck när Falerum blir det ett mycket billigt vatten för Falerumsborna.

Som vanligt hade många människor samlats till musikstunden i Åtvids gamla kyrka på onsdagskvällen. Musikdirektör Ingemar Ericsson startade förra sommaren på försök dessa musikstunder i kyrkomiljö för att ge de musikintresserade åtvidabergarna möjlighet till att höra levande seriös musik. Försöket slog väl ut och Ingemar Ericsson beslutade fortsätta också i sommar. Antalet besökare visar hela tiden en tendens att öka. Sist var det ett drygt 80-tal människor samlade till den nära halvtimmen långa musikstunden. Tillsammans med Arne Gustafsson på flöjt framförde musikdirektör Ericsson en finstämd sonat av Händel för flöjt och cembalo. Vidare spelade Ingemar Ericsson på orgel verk av Zipoli och den svensk-engelske kompositören Johnson. Nästa onsdag besöks sannolikt Åtvidaberg av cellisten Gunnar Andersson från Västermik.

En trafikolycka inträffade på onsdagskvällen vid Malmviken. Det var en personbil som på raksträckan kom av vägen på vänster sida, körde emot en jordbro och hamnade slutligen på andra sidan jordbron. Bilen fick sådana skador att den belades med körförbud och måste bärgas från platsen. Föraren och några yngre passagerare fick lättare skador.

6/7

Färre präster trots större pastorat Akut prästbrist i Åtvid till hösten

För knappt ett år sedan fanns det sammanlagt fem präster i Åtvids och Björsätters pastorat. Sedan den 1 april är tjänstgör endast tre präster. Den 1 oktober i år då kontraktspastor Eric Nilsson avgår med pension återstår endast två. Kyrkoherdetjänsten kommer sannolikt att vara vakant tills den 1 januari 1974 då de båda pastoraten slås samman till ett med namnet Åtvids pastorat.

Enligt den nuvarande pastoratsindelningen skall det finnas två präster i Björsätters pastorat och tre i Åtvids. I september förra året avgick kyrkoherde Helge Lundborg med pension. Tjänsten som tf kyrkoherde upprätthålls nu av komminister Harry Hall i Grebo. Den 1 april i år flyttade kyrkoadjunkt Sven Carlsson från Åtvidaberg till Örtomta. Den rådande prästbristen i landet har medfört att det f n inte

finns någon i stiftet som kan placeras på kyrkoadjunktstjänsten i Åtvidaberg.

I det nya pastoratet, det till yttvidden största söder om Dalälven, kommer det att finnas en kyrkoherde, två komministrar och en kyrkoadjunkt, dvs en präst mindre än tidigare. Den ena komminister-tjänsten placeras i Björsäter. Det medför att Grebo blir utan präst. Något märkligt kanske med tanke på att Grebo är den tätort i Björsätters pastorat som expanderar mest. Inom en tioårsperiod räknar man med att befolkningen skall i det närmaste fördubblas.

De tre övriga prästerna stationeras i Åtvidabergs tätort. Det enda man för dagen vet är att komminister Arne Nilsson blir kvar och under höstmånaderna förmodligen

den ende tjänstgörande prästen i Åtvids församling.

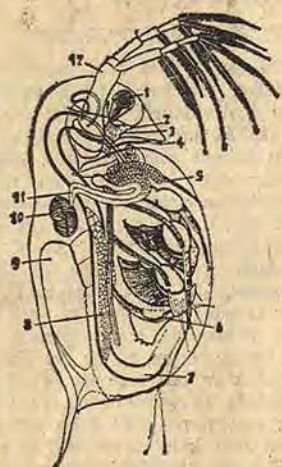
Hur de administrativa rutinerna kommer att se ut i framtiden vet man inte ännu. Nu finns det pastorsexpeditioner i såväl Åtvidaberg som Björsäter och Grebo. Och meningen är väl att så skall förbli. Det händer dock mycket ofta att man från både privat håll och på offentliga institutioner sätter likhetstecken mellan Åtvidabergs kommun och Åtvids församling. Troligen skulle det medföra en förbättrad service för alla parter om åtminstone folkbokföringen centraliserades till Åtvidaberg, där man kan hålla helt andra öppettider än i ytterområdena. En sådan åtgärd skulle givetvis inte medföra att pastorsexpeditionerna i Björsäter och Grebo stängdes.

7/7

Åtvidaberg

Ett rådjur påkördes av en personbil natten till torsdagen vid Vranhult utanför Åtvidaberg. Troligen klarade sig rådjuret utan större skador från sammanstötningen. Jägare med hund har letat men inte funnit djuret. Smärre skador uppstod på fordonet.

Hittades medvetslös. En flicka i 13-årsåldern från Åtvidaberg hittades på torsdagmorgonen liggande medvetslös i ett dike vid Tallbacken på vägen mot Dalhem. Flickan upptäcktes av en förbipasserande bilist som larmade polis och ambulans. 13-åringen fördes till regionsjukhuset i Linköping. Polisen har inte funnit något som tyder på att något annat fordon varit inblandat i lyckan. Flickans cykel var utan skador.

Oskyldigt anklagad —
vattenloppan.

Vatten- loppan friad

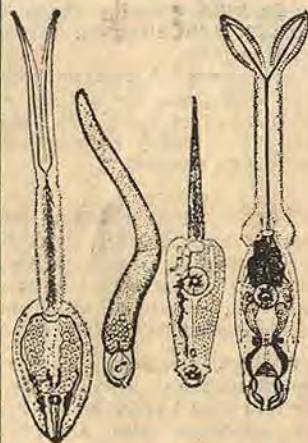
En viss inte helt obefogad irritation har på sistone utbrett sig bland naturvetare, vänner av akvariefiskar och en och annan ambitiös hälsovårdsintendent. Anledningen är att en av akvariefiskentusiasternas skyddslingar, vattenloppan, helt oförskyllt blivit ett rubrikernas djur. I sommar liksom förra sommaren.

I rubrikerna utmålas det lilla kräftdjuret som den elaka best som just i dessa dagar med speciellt varmt och gott badvatten angriper sommarlata människor i insjöbäljorna. Men, och det kan Correspondentens utsände bland de små djuren hundraprocentigt försäkra, vattenloppan är helt oskyldig.

□ FEL DJUR

En av vattenloppans allra ivrigaste försvarare är ämneslärare Olof Söderbäck i Atvidaberg. Han är ordförande i kommunens hälsovårdsnämnd och specialist på det här med djur och den miljö de lever i. Utan överdrift kan man påstå att han är lätt irriterad över den begreppsförvirring som nu råder på sina håll.

— Jag anklagar inte journalisterna som skriver om vattenloppan som det djur som

Varianter av den riktiga
boven — cercarien

ger särskilt långbadare utslag med klåda som följd. Nej, i stället beklagar jag de ämbetsmän på området, de som ju i alla fall skall vara specialister och som ändå pratar om alldeles fel djur.

□ EN PARASIT

— Den som rätteligen skall ha skulden är en parasit, sugmasken. För att vara helt korrekt är det ett utvecklingsled hos sugmasken som kallas cercarier. Det skulle vara mycket tacksamt om man kunde få det begreppet känt en gång för alla.

Låt oss alltså göra en kort djupdykning i den parasiterande sugmaskens något komplicerade livscykel. På fint språk kallas de digena trematoder och det finns ca 5 000 kända arter.

□ SKURKSTADIUM

Pappa sugmask och mamma sugmask av den typ vi studerar finner vi i matsmältningskanalen på exempelvis en and. Det blir så småningom små ägg som via andens tarmsystem följer med ut i fria vattnet. Ur äggen kläcks små ludna larver vilka omedelbart söker sig till ett nytt värd-djur. Mellanvärdan är i regel en sötvattensnäcka och larven borrar sig in i snäckans inre organ. I nästa utvecklingsled ombildas larven till en säckliknande kropp som kallas sporocyst. Sporocysten i sin tur kan antingen ombildas till en ny sporocyst eller till en mera böjlig variant som kallas redier. Nu börjar vi närma oss det skurkstadium som angriper människan.

(Forts. sid. 5 VATTEN

Vattenloppan vanligaste djuret

Vattenloppan...

(Forts. från sid. 3)

Förr eller senare producerar sporocysten och redien i sitt inre nästa stadium, cercarien. Det är en figur som består av två delar, kropp och svans. På kroppen sitter två sugskålar som cercarien använder för att borra och bita sig fast. Cercarien är en fritt simmande organism som rör sig med stor snabbhet i vattnet. Det behövs, för när den lämnat snäckan lever den högst två dygn av sig själv. För att kunna utvecklas till sugmask måste cercarien finna en lämplig värd, dvs vår and. Det är vid letandet efter denna and som cercarien kan ta miste och ge sig på en badande människa.

Våra cercarier kan tack och lov inte vidareutvecklas hos människan. Men den kan tränga in ca 10 mm i huden. Resultatet, utslag och klåda, märks redan efter någon timma. I mellan två och tre veckor får man sedan dras med utslagen. Det kan tilläggas att det finns bara tre kända arter som kan leva hos människan. Dessa sugmaskar finns i Afrika, delar av Sydeuropa, östra och sydvästra Asien, där de kan utgöra veritabla plågoris.

SVÅR ATT BEKÄMPA

Man har undersökt möjligheterna att bekämpa våra nya fiender, cercarierna. Ett sätt skulle exempelvis vara att reducera fågelstammen vid våra sjöar. Men eftersom gästande fåglar kan vara bärare av sugmaskar blir det långt ifrån effektivt. Återstår då att kemiskt bekämpa sötvattensnäckorna i en

cercarieangripen sjö. Men det kan medföra allvarlig skadeverkan på fiskbeståndet. Befriad från "simmarklådan" som ett badproblem kan man egentligen inte bli förrän det finns ett medel som påverkar endast cercarierna själva eller de cercarieangripna snäckorna.

KORTA BAD

För att undvika mera närgånget intresse från cercariernas sida kan man emellertid liksom distrikts-hälsöverdsinspektör Lars Laager rekommendera de badsugna att ta korta bad och duscha och/eller torka sig noga efter badet. Man har nämligen konstaterat att det är personer som legat länge i vattnet som drabbats av cercarierna. Vidare kan man notera att cercariernas högsäsong tycks infalla när det är som varmest i vattnet. Och det är det väl nu lite varstans.

Den lilla oskyldiga vattenloppan då? Den är ett millimeterstort kräftdjur, varav släktet Daphnia är vanligast. För övrigt är det världens

mest utbredda djurart. Och träffar man på en vattenloppa kan man vara nästan säker på att det är en honloppa. Hannar föds bara under mycket speciella betingelser.

GARANTERAT OFARLIGA

Denna hjord av femininer håller som regel till i vegetationen längs stränderna. De är garanterat ofarliga för människan. Med hjälp av borst på benen filtrerar den ur genomströmmande vatten en mängd småpartiklar som alger, bakterier, protozoer m.m. Människan är lite för stor för att fastna där. Sin största roll spelar vattenloppan, i varje fall ur vår upphöjda synvinkel, som föda åt akvariefiskar. Ser du någon som ivrigt genom-söker vattnet i en liten sjö med fjärlshäv så är det troligen ägaren till akvariefiskar som är ute på vattenlopps jakt.

Slutsats: Människan är farligare för vattenloppan än vad vattenloppan är för människan.

CHRISTER BERG

11/7

Han gillar inte regn

En Norrköpingsbo med sommarstuga i Gärdsnäs vid Ätvidaberg fick sitt lystmäte på måndagen i fråga om regn. Först kom det 170 mm på ett par timmar över hans sommarstuga på Björnö och sedan fick han åka till Norrköping och ta reda på en översvämmad villakällare. SIDAN SJU

Vägras i Gärdsnäs efter skyfallet

Under skyfallet rämnade enda vägen till Slottet

Aldrig tidigare har man varit med om maken till måndagens skyfall i trakten nordväst om Gärdsnäs, en liten by omkring tre mil från Atvidaberg. Hos lantbrukare Gunnar Andersson, Slottet, uppmättes inom loppet av ett par timmar 123 mm regn. Senare på kvällen kom ytterligare ett tiotal millimeter. En Norrköpingsbo med sommarstuga på Björnö i sjön Y; ingen någon km därifrån lär väl också ha fått sitt lystmäte vad gäller nederbörd. Först kom det 170 mm över sommarstugan. Sedan var det dags att åka hem till Norrköping och ta reda på översvämmad källare i villan.

Eftersom nederbörden kom så snabbt vållades en hel del skador. Den enda vägen till Slottet rasade samman på ett ställe och omöjliggjorde all fordonstrafik i nära ett dygn. Ett tiotal hushåll drabbades. Vidare blev man utan telefonförbindelse och strömmen bröts för ett par timmar. Nerför de höga branterna från skogen och mot åkrarna kom vattnet forsande som riktiga fjällbäckar. Ännu på tisdagseftermiddagen rann regnvattnet i strida strömmar ut på Gunnar Anderssons åkrar. Under tisdagen reparerades vägen.

Forsaströms Kraftaktiebolag hade inte så stor kännning av måndagens åskväder i Atvidabergstrakten men drabbades desto hårdare på sitt Söderköpingsdistrikt. Många transformatorsäkringar på högspänningsledningarna och även på lågspänningssidan slogs sönder och vållade stora arbetsinsatser på bolagets ledningsnät i Söderköpingsområdet. Hittills, uppger man på Forskraft, har sommarens åskväder vållat skador för tillsammans omkring 100 000 kr.

Jobb bästa sysselsättningsterapin anser de intagna på Hägerstad

Såväl ledning som vårdare och intagna på allmänna vårdanstalten Hägerstad i Hannäs ett par mil öster om Atvidaberg är påfallande eniga i en sak. Ett "riktigt" arbete är det som många gånger är den rätta medicinen när en vårdtagare skall återanpassas till livet utanför anstalten. Det "riktiga" arbetet på Hägerstad består sedan sju år tillbaka av industriell tillverkning av s.k sopkanor. Sopkanan är en mekanisk sopställning för en eller flera soppsåsar och som skall placeras i hyreshus. På Hägerstad finns det arbete för mellan tio och tolv intagna. Man håller styvt på arbetstiderna och de intagna får lön för sin arbetsprestation.

Vårdanstalten är inrymd i Hägerstads slott i Hannäs. Det hundra år gamla slottet, som ursprungligen användes som sommarboställe av direktör Hugo Beijer, ligger vackert vid sjön Vindommen. Efter diverse turer bla som rekreationshem för gamla guvernanter fick slottet 1946 sin nuvarande funktion som vårdanstalt för alkoholskadade. På anstalten finns plats för 32 personer. Ca 80 procent av de intagna kommer dit frivilligt och åtskilliga är de som vill tillbaka till Hägerstad när och om de får problem med spriten igen.

FIN STÄMMING

Vid besök på Hägerstad finner man att det råder en påfallande god stämning mellan personalen och de intagna. Till stor del kanske det beror på att de som kommer dit känner på sig att man inte bara vill utan också verkligen försöker hjälpa dem.

Nils Önnebo, som varit föreståndare på Hägerstad sedan mer än tjugo år tillbaka, insåg tidigt betydelsen av att ge de intagna en meningsfull sysselsättning. Trädgårdsarbete och reparationsarbete på byggnader har det funnits gott om. Men det är ändå inte den typ av arbete som ger den rätta motivationen. Det gäller att få sysselsättning som är så lik vardagslivet som möjligt.

En tid hade man tillverkning av braständare, en vara som var ganska efterfrågad. Så fick man då 1966 möjligheten att sätta igång tillverkning av sopkanor, en tillverkning som man är ensam om i Sverige. Beroende på att man inte hinner riktigt med är viss stödproduktion förlagd på annat håll i Hannäs.

För konstruktionen av de tioalet olika modellerna av sopkanan står förre atvidabergaren Sven Melin. Under sin tid som fastighetsförvaltare i samhället kom han ofta i kontakt med problemet med de överfyllda och nedskräpade soprummen. Snart skulle idén förverkligas.

Sopkanorna, genialiska i sin enkelhet, ger fastighetsskötaren mindre och framför allt renare arbete. Soporna hamnar aldrig på golvet. När det är fullt i säckarna lagras soporna i en behållare tills ny sopsäck kommer på plats.

STALL OCH HÖNSHUS

När tillverkningen började för sju år sedan var det först i mycket blygsam skala. Det var dåligt beställt med såväl maskiner som verktyg. Man fick hålla till i ett f.d. stall, medan ett hönsbarn gav plats för ett kontor. Båda byggnaderna tjänar också i dag samma ändamål, men under årens lopp har man

byggt till och förbättrat lokalerna. Maskinparken har utökats allteftersom försäljningen och därmed även vinsterna ökat. Produktionen är numera ganska omfattande. Förra året levererades inte mindre än 1700 sopkanor från Hägerstads mekaniska. De finns nu installerade i nybyggda hyreshus över nästan hela Sverige. Ja, man har to m en viss export till de nordiska länderna.

STOR OMSÄTTNING

Verkmästare Lars Johansson är arbetsledare på Hägerstad. Vi har väl egentligen bara ett enda stort problem, säger han. Det är just den stora omsättningen på arbetskraften. Normalt får jag behålla varje man mellan två och tre månader. Sedan är det dags för honom att lämna Hägerstad. Därigenom måste man ägna en hel del tid åt att lära upp de som kommer nya hit. Där emot har vi inga som helst problem att få de intagna intresserade av att jobba på verkstaden, säger Lars Johansson. Tvärtom kommer ofta de nyintagna direkt ner och frågar efter arbete. Dessa får i stället anteckna sig på en turlista och den har väl ännu inte varit tom på namn.

MENINGSFULLT

Man anger många fördelar med verkstaden. Framför allt betonas

Bengt Gustavsson, som tidigare vårdats på Hägerstad, kan inte nog poängtera verkstadens betydelse för den intagne

värdet av att kunna få syssla med ett meningsfullt arbete. Varenda detalj till sopkanorna tillverkas på Hägerstad. Allt manuellt och maskinellt arbete utförs av de intagna. De själva och de som tidigare varit i samma situation har själva varit med om att bygga upp tillverkningen. Det skapar en viss känsla för jobbet. Dessutom vet man att de varor man producerar är efterfrågade och uppskattade. Man har fast arbetstid. Den håller man hårt på. Lön utgår. Visserligen är bara en tredjedel mot gängse ersättning, men det blir ändå en bra slant över när man skall åka hem. Det blir heller inte så mycket att man måste betala skatt.

ATT FA VÄNJA SIG

Bengt Gustavsson, som tidigare vårdats på Hägerstad och nu arbetar där som "amsare", poängterar det värdefulla i att man får vänja sig vid ett normalt arbete. Det är att sitta och plocka med halv-än att sitta och plock kamed halvfabrikat, som ingen människa vill ha eller har nytta av. Sen är det ju så, menar Bengt Gustavsson, att ju längre tid man är borta från ett arbete desto svårare är det att anpassa sig till en ny arbetsituation. Därför är det så viktigt att man så här kan träna sig och vänja sig vid att arbeta. Från flera håll i verkstaden hörs instämmanden.

ORO FÖR FRAMTIDEN

På alla håll inom anstalten får systemet positiva omdömen. Men ändå är man lite orolig inför framtiden. Hur blir det om försäkringskassan kommer in i bilden? Kommer tillverkningen av sopkanor att

räknas som terapi eller inte? Om eformen blir verklighet skall de som vistas på Hägerstad räknas som sjukskrivna. Då får man inte syssla med vad som helst. Kanske blir det återgång till det på andra håll normala, dvs meningslöst tidsfördriv, legojobbspysssel, lövräfsning osv. Föreståndare Önnebo menar att man borde premiera personliga initiativ i stället för att göra människan sjuk först.

De intagna själva reagerar mot tanken. Varför skall man inte ta tillvara den arbetskraft som finns? frågar sig Bengt Gustavsson. Varför skall man fräntas sitt människovärde? Man har också själva på förfrågan från socialstyrelsen meddelat att man är mycket tveksamma till att alla sjukförsäkras. Naturligtvis finns det människor som kommer hit som är så illa därän att de utan tvekan måste betraktas som sjuka. Men måste vi "vårdas sönder"? undrar Bengt.

STÖRRE FÖRSTÄELSE

Den allmänna uppfattningen på Hägerstad är att det måste finnas möjlighet för var och en att utföra ett arbete och känna av att han verkligen gör något och betyder något. Bengt säger att man måste arbeta för att skapa större förståelse för de människor som haft problem med spriten. Murarna finns inte här på Hägerstad, säger han, utan ute i samhället. Det är nödvändigt med större förståelse bland arbetsgivarna. Det gäller inte minst staten. Och det skulle vara önskvärdt om fler av de 50-talet liknande anstalterna kunde erbjuda intagna motsvarande "terapi" som här på Hägerstad.

CHRISTER BERG

Verkmästare Lars Johansson får ägna mycken tid till att lära upp ständigt nytt folk

13/7

Åtvidaberg

Badvattnet i Lundby och Taforsa. Förnyade undersökningar av badvattnet i Taforsa visar att vattnet är med tvekan tjänligt. Antalet coliforma bakterier per 100 milliliter vatten var mindre än 348, medan antalet termostabila coliforma var mindre än 340. Hälsovårdsnämnden kommer att följa upp vattnets beskaffenhet. Lundbybadet i Grebo är badvänligt. Antalet coliforma var mindre än 240, medan antalet termostabila coliforma var mindre än 2.

14/7

ÅTVIDABERG

126 arbetslösa i Åtvid

Antalet arbetslösa i Åtvidaberg uppgick på måndagen till 126 personer. Vid samma tid för ett år sedan var siffran hela 232. Det framgår av den månadsrapport som arbetsförmedlingen i Åtvidaberg nu framräknat. I stort sett överensstämmer alltså juli månads siffror med junis. De förändringar som skett är väl framför allt att antalet arbetslösa kvinnor minskat med 13 till 49. Likaså har antalet registrerade arbetslösa under 17 år minskat från nio till en. I gengäld har viss ökning noterats på andra grupper. Vad gäller åldersfördelning en kan nämnas att 56 personer är mellan 18 och 39 år. 39 personer är 60 år eller äldre. Av de 126 tillhör 94 arbetslöshetskassa. De grupper som har den högsta arbetslösheten i kommunen är metall (27), industri-tjänstemän (25) och trä (11). Det kan tilläggas att 15 av dem som är registrerade som arbetslösa har arbete på Facit och endast stämplat under semestern. Vidare är fem personer sysselsatta i beredskapsarbete. Efterfrågan på folk finns det framför allt till Facits Örgårterfabrik, men även på andra områden, främst byggnads, har läget ljusnat något.

17/7

Åtvidaberg

Färdtjänst i Åtvid inleds nästa år?

Sannolikt kommer det att inrättas färdtjänst för handikappade i Åtvidabergs kommun från den 1 januari 1974. På socialkontoret arbetar man för närvarande på frågan och socialnämnden kommer att i sitt staförelslag för 1974 ta upp ett ännu ej specificerat belopp. DHR-avdelningen i Åtvidaberg har tidigare under året anhållit om bidrag för färdtjänst inom kommunen.

I sin skrivelse uppskattar avdelningen kostnaden till ca 70 000 kr per år. Det skulle räcka till sex resor per månad och berättigad. I maj behandlade handikapprådet frågan om färdtjänst i kommunen. Man var där överens om att färdtjänst bör inrättas snarast möjligt och att reglerna för dess utnyttjande bör ges en mycket generös utformning.

Handikapprådet beslutade hemställa hos socialnämnden att nämnden utarbetar en plan för färdtjänst och i sitt staförelslag för 1974 upptar medel för sådan verksamhet. Färdtjänsten bör få utnyttjas minst fyra-sex gånger per månad. Handikapprådet beslutade också att hemställa om kommunstyrelsens principuttalande i ärendet.

Genom uppsökande verksamhet har man på socialkontoret funnit att det finns åtminstone 28 personer som önskar ta del av verksamheten. Socialnämnden har också diskuterat frågan om subventionering av fotvård. Troligen kommer man också i det fall att ta upp en summa i staförelslaget.

19/7

Åtvidaberg

Differentierade avgifter på ålderdomshemmen

En kommitté inom socialnämnden har sedan en tid arbetat med frågan om avgifterna på kommunens ålderdomshem. För närvarande har man en enhetlig avgift, som ligger på 15 kr per dygn och person. Men i och med att den nya delen av Östergården blir klar ser man sig nödsakad att införa ett differentierat system. De nybyggda rummen kommer att hålla högre standard än rummen på de övriga ålderdomshemmen.

Det blir egna rum med WC, bad och egen ingång. Kommittén föreslår socialnämnden att värdkostnaderna läggs som grund för avgiftens storlek. Hur stor avgiften blir är ännu inte klart. Principen blir dock den att man för de gamla rummen på Östergården betalar 80 procent av kostnaden för de nya rummen. Motsvarande avgift på ålderdomshemmen i ytterområdena blir 65 procent. På dubbelrum i ytterområdena betalar man 60 procent och på de nya dubbelrummen 90 procent. Kommittén föreslår också att beloppen i fortsättningen indexregleras. De differentierade avgifterna föreslås gälla från årsskiftet.

20/7

Åtvidaberg

Barmarkstid samlartid för AIF:s skidsektion

Att det råkar vara sommar innebär inte att skidentusiasterna i Åtvidaberg slår sig till ro. Skidorna får visserligen ligga kvar i malpåsen, men det gäller det där med pengar. Pengar har alltid varit ett stort problem för idrottens utövare på gräsrotsnivån, men i år befarar man att det blir än värre. Från och med årsskiftet infördes nya bidragsregler i Åtvidaberg och inom samhällets största klubb, AIF, är man ännu osäker om hur dessa kommer att slå i jämförelse med de gamla reglerna. Man har dock sina onda aningar.

En uträkning som man gjort visar att om de nya reglerna gällt för 1971 hade man fått ungefär 1000 kr mindre i aktivitetsstöd. K-G Petersson, sekreterare i skidsektionen, säger, att man i sommar satsat extra för att få ihop pengar till vintern. Sektionens medlemmar har jobbat med buskröjning på ett över fyra ha stort område på Stäckö. Det gav 1350 kr. På Örshult har hela AIF satt ca 12 000 gran- och tallplantor. Skidsektionen ensam stod för 10 800 och det inbringade 1840 kr. Ett jordgubbslotteri under en dryg vecka runt midsommar gav 2 000 kr. Men man behöver ytterligare minst 4 000 kr för att klara sektionens verksamhet fram till januari. Då hoppas man att den egna skidtävlingen skall rädda ekonomin för resten av vintern. Om det nu faller någon snö förstås.

Inom AIF råder just nu viss osäkerhet om hur man ska planera höstens verksamhet. Man är inställd på att skära ner aktiviteterna. Man har helt enkelt inte tillräckligt med pengar. Som det nu är måste ledarna mera ägna sig åt att skaffa pengar än till att leda själva aktiviteterna. K-G Petersson säger att han ser fram mot det möte som kommer att äga rum i september då representanter för fritidsnämnden och kommunstyrelsen ska svara på den protestskrivelse som idrottsfolket i Åtvidaberg inlämnade i mitten av april.

Vid musikstunden i Åtvids gamla kyrka på onsdagskvällen satt 15-åriga stud Björn Johansson vid orgeln. Inför ett 40-tal åhörare framförde han verk av Stanley, Zipoli och Clerambault.

Färdtjänst för handikappade i Åtvidabergs kommun nästa år?

20/7

Åtvidabergs kommun kommer sannolikt att inrätta färdtjänst för handikappade från den 1 januari 1974. På socialkontoret arbetar man för närvarande på frågan och socialnämnden kommer att i sitt stafförslag för 1974 ta upp ett ännu ej specificerat belopp. DHR-avdelningen i Åtvidaberg har tidigare under året anhållit om bidrag för färdtjänst inom kommunen.

70.000 PER ÅR

I sin skrivelse uppskattar avdelningen kostnaden till ca 70.000 kr per år. Det skulle räcka till sex resor per månad och berättigad. I maj månad behandlade handikapprådet frågan om färdtjänst i kommunen. Man var där överens om att färdtjänst bör inrättas snarast möjligt och att reglerna för dess utnyttjande bör ges en mycket generös utformning.

PLAN UTARBETAS

Handikapprådet beslöt hemställa hos socialnämnden att nämnden utarbetar en plan för färdtjänst och i sitt stafförslag för 1974 upptar medel för sådan verksamhet. Färdtjänsten bör få utnyttjas minst fyra—sex gånger per månad. Handikapprådet beslöt också att hemställa om kommunstyrelsens principuttalande i ärendet.

28 ANMÄLDA

Genom uppsökande verksamhet har man på socialkontoret funnit att

det finns åtminstone 28 personer som önskar ta del av verksamheten. Socialnämnden har också diskuterat frågan om subventionering av fotvård. Troligen kommer man också i det fallet att ta upp en summa i stafförslaget.

Grebo har investerat 215 000 i sina kyrkogårdar på fem år

Under en dryg femårsperiod har Grebo församling investerat ca 215 000 kr i kyrkogårdarna i Grebo. Största kostnaden drog utvidgningen av nya kyrkogården som blev klar förra året och kostade 123 000 kr. Därmed utökades kyrkogårdsmarken med 2 200 kvm. Vidare har en omläggning av gamla kyrkogården gjorts och tidigare i år inköptes en trädgårdstraktor för omkring 15 000 kr. Slutinvesteringen består i en bevattningsanläggning för ca 25 000 kr.

— Det är skönt att vi lyckats klara av de här investeringarna och likväl är skuldfria i församlingen, säger griftgårdsnämndens ordförande Evert Johansson. Till en del beror det naturligtvis på att vi utfört en hel del arbete själva. Ta t ex bevattningsanläggningen. Förslaget utarbetades av oss varefter vi tog kontakt med en rörledningsfirma som dimensionerade och levererade anläggningen. Alla slangar och ledningar har vi själva dragit.

HALVA KOSTNA DEN

Så när som på de elva spridarna är bevattningsanläggningen helt klar. Under sommaren har man provisoriskt använt andra spridare och på så sätt kunnat hålla kyrkogårdarna gröna och vackra hela torra sommaren.

De rätta spridarna har en räckvidd på ca 19 m i radie och man kommer att kunna täcka hela det ca 7 000 kvm stora området. Vattnet tas från sjön Erlängen. Avståndet dit är 400 m. Dessutom har man lagt plastslangar på en sträcka av 300 m på kyrkogårdarna. Genom det egna arbetet räknar Evert Johansson med att man tjänat in ungefär lika mycket som anläggningen nu kostat, dvs 25 000 kr. Det vatten som man tidigare använde och sedermera förbjöds av kommunen att använda gav dessutom en viss beläggning på gravstenarna. Det slipper man nu undan.

Genom inköpet av trädgårdstraktorn har gräsklippningstiden minskat med nära hälften. Den tid som vaktmästaren därigenom får över utnyttjas till att klippa gräsplaner i samhället som tillhör kommunen. På det viset ger faktiskt traktorn en viss inkomst.

KYRKOSKATTEN SÄNKTS?

Finansieringen av investeringarna har skett dels genom fonderingar och dels genom att kyrkoskatten 1971 höjdes med 20 öre till 1:05. Nu står man alltså helt skuldfri i församlingen. Ett antal gravfonder har ombildats till en investeringsfond och enligt 1972 års bokslut innehåller den 50 000 kr. Under den senaste femårsperioden har skatteunderlaget i Grebo församling ökat med ca 50 procent till 95 000 kr. Evert Johansson håller det inte för otroligt att kyrkoskatten kan sänkas nästa år. — Skatteunderlaget borgar för att det finns förutsättningar för en sänkning nu när investeringsbehovet har tillgodosetts, säger han.

23/7

Trivselklubben Vi Resers semesterresa gick i år till Finland och via Blå vägen över till Sverige. I nio dagar varade resan, som genomfördes av omkring 45 deltagare med Robert Ekström som reseledare. Till Finland tog man sig med färja via Kapellskär till Åbo. Man besökte bl a Helsingfors och Tammerfors innan man på femte dagen via Vasa reste över till Umeå. Färden gick vidare på Blå vägen utmed Ume älv till Vilhelmina. Deltagarna passade även på att bese Vindelälven med dess forsar. Resan fortsatte därefter på den sk Sagavägen till Asele, Junsele och Sollefteå. Sista natten inkvarterades resenärerna i Gävle. I Eskilstuna intogs en avskedsmiddag på stadshotellet. Reseledaren Robert Ekström avtackades med en gåva. Även chauffören och musikanterna Nisse Karlsson och dennes son Per-Arne, hyllades.

24/7

Åtvidaberg

En trafikolycka inträffade på söndagskvällen vid Mosskult på vägen mellan Åtvidaberg och Överum. En kvinnlig förare från Linköping kom av vägen på höger sida, kanade emot en telegrafstolpe varefter den våldiga färden slutade med att fordonet kllades fast mellan ett par granar. Kvinnans make färdades i en bil bakom och var åsyna vittne till olyckshändelsen. Han kunde dessbättre konstatera att hustrun klarat sig från äventyret utan skador. Bilen totalramponerades.

26/7

Åtvidaberg

Askväden under den senaste veckan har vid ett par tillfällen medfört driftstopp vid vattenverket i Redinge. Ett 100-tal personer drabbades och var vissa tider utan vatten. Åsknedslag har även medfört mindre skador på den elektriska automatiken i vattenverket i Grebo. Vid ett tillfälle gick en säkring i vattenverket vid Örn.

TV-filmning av avloppsrör. För närvarande pågår TV-filmning av avloppsledningarna i Åtvidaberg. Det är en firma från Blekinge som specialiserat sig på att utföra undersökningar i avloppsledningarna och liknande som just nu håller på i Långbrotsområdet. Man för ner långa rör i ledningarna. På rören sitter TV-kamera och belysningsanordning. Under arbetets gång kan man studera ledningarna i en monitor i specialbussen. När man upptäcker ett hinder eller ett trasigt ledningsrör mäts det aktuella stället ut. På så vis vet man exakt var man skall gräva för att åtgärda någon bristfällighet. Under arbetets gång har man kommit på vattenläckor, ledningar som måste repareras eller hindrande föremål. Man räknar med att genom den här metoden ha gjort stora inbesparingar.

Färdtjänst för handikappade i Åtvidabergs kommun nästa år?

Åtvidabergs kommun kommer sannolikt att inrätta färdtjänst för handikappade från den 1 januari 1974. På socialkontoret arbetar man för närvarande på frågan och socialnämnden kommer att i sitt statförlag för 1974 ta upp ett ännu ej specificerat belopp. DHR-avdelningen i Åtvidaberg har tidigare under året anhållit om bidrag för färdtjänst inom kommunen.

70.000 PER AR

I sin skrivelse uppskattar avdelningen kostnaden till ca 70.000 kr per år. Det skulle räcka till sex resor per månad och berättigad. I maj månad behandlade handikapprådet frågan om färdtjänst i kommunen. Man var där överens om att färdtjänst bör inrättas snarast möjligt och att reglerna för dess utnyttjande bör ges en mycket generös utformning.

PLAN UTARBETAS

Handikapprådet beslöt hemställa hos socialnämnden att nämnden utarbetar en plan för färdtjänst och i sitt statförlag för 1974 upptar medel för sådan verksamhet. Färdtjänsten bör få utnyttjas minst fyra-sex gånger per månad. Handikapprådet beslöt också att hemställa om kommunstyrelsens principuttalande i ärendet.

28 ANMÄLDA

Genom uppsökande verksamhet har man på socialkontoret funnit att

det finns åtminstone 28 personer som önskar ta del av verksamheten. Socialnämnden har också diskuterat frågan om subventionering av fotvård. Troligen kommer man också i det fallet att ta upp en summa i statförlaget.

27/7

ÅTVIDABERG

Trivselsklubben Vi reser arrangerade på onsdagen en mystisk rundtur för sina medlemmar. Ett 50-tal intresserade deltog i resan som först ställdes till södra hamnen i Norrköping. Där väntade en båt som förde resenärerna via Svinsta skär till Esterön, Norrköpings fritidsområde, där kaffe serverades. På hemfärden passade man på att bese kaktusplanteringen. Därefter återvände bussen till Åtvidaberg, över Söderköping och Ringarum. För en alltigenom lyckad resa framförde Sture Johansson medlemmarnas tack till reseledaren Robert Ekström. För den musikaliska underhållningen svarade Nisse Karlsson och sonen Per-Arne.

Skolan i Grebo. Skolöverstyrelsen har utan erinringar granskat och godkänt upprättade ritningar till det planerade skolbyggnadsföretaget i Grebo. I samband med skolbygget skall lokaler uppföras för förskola och folkbibliotek. Behovet av fritidslokaler kommer även att tillgodoses. Byggnadsföretaget skall igångsättas under september månad. Den totala kostnaden beräknas till 1,8 milj kr. För skolans del utgår statsbidrag med 183 000 kr. Entreprenadhandlingar kommer nu att omedelbart begäras in. Hela projektet skall vara klart till läsåret 1974/75.

Trafiknämnden i Åtvidaberg tillstyrkte på torsdagen de trafikreglerande åtgärder som är föreslagna i Åtvidabergs centrum. Bland åtgärderna kan noteras att det blir gångbana på Adelswärdsgatan utmed Domushuset. Vidare blir det stannande-förbud på den numera enkelriktade Tilasvägen.

Skolbygge. Åtvidabergs kommun har fått 183 300 kr i statsbidrag av skolöverstyrelsen för att bygga provisoriska lokaler vid Grebo skola. Totalt beräknas nybyggnaden kosta 960 000 kr.

Grebo pensionärsförening av PRO anordnade på onsdagen ytterligare en av sommarens resor för sina medlemmar. Det första resmålet var Bjälbo kyrka där historiken lämnades av kyrkvaktmästaren. Vid Röks kyrka tog man rast och den medhavda matsäcken förtärdes. Resan gick vidare till Gränna där sällskapet för över till Visingsö. Med remmalagets hjälp fortsatte färden till Kumlaby ödekyrka och Brahekyrkan. Efter middag på Ribbagården och ett besök på Gränna glasbruk anträdde återresan som gick över Tranås och Linköping till Grebo. Ett 50-tal pensionärer deltog i resan med Erik Kaliff som reseledare. Denne framförde färdtagarnas tack till chauffören Sture Karlsson som på ett förtjänstfullt sätt även agerade guide under resan.

De senaste dagarnas åskväder har medfört en hel del extraarbete för Forsaströms kraftaktiebolag. Värst utsatta har områdena i Kisa och Gamleby varit, men man har även haft en hel del jobb i Åtvidabergstrakten. Det har handlat om urkopplingar och fel på skiljare och transformatorer. Oftast lyckas man klara av felen mycket snabbt. På torsdagen uppstod ett en timma långt strömavbrott på linjen Överum-Åtvidaberg. Anledningen var fel på en skiljare i Gullebo.

28/7

Ung orgelspelare i Åtvidaberg

Björn Johansson vid orgeln i Åtvids gamla kyrka

28/7

Åtvidaberg

Inbrott. Ett inbrott förövades natten till fredagen i gottkiosken vid Örnbadet. Hela växelkassan som uppgick till 250 kr stals. Genom att bryta upp en dörr hade man berett sig tillträde till kiosken. Vid ett källarinbrott i en fastighet i Berg försvann 40 flaskor vin och 12 flaskor cider.

Besymmerlig fågeldöd. Under fredagen hittades femton sparvar och en grön göling liggande döda på en gata i Berg utanför Åtvidaberg. Ett tiotal av fåglarna låg tätt intill varandra och de andra ett stycke därifrån. Några yttre skador fanns inte på fåglarna. Några av dem har skiekats till Svensk laboratorietjänst i Linköping för analys. I våras hittades döda grönfinkar på olika håll i samhället. Då var orsaken salmonellaförekomst i solrosfrön.

Ny pastor i Åtvid. Åtvidabergs missionsförsamlings nya pastor heter Karin Hedman. Hon börjar sitt arbete i Åtvidaberg den 1 augusti. Pastorstjänsten innefattar även Askeby missionsförsamling där Karin Hedman redan verkat sedan den 1 maj och nu är bosatt. Pastor Hedman är 33 år och född i Huskvarna. Hon kommer närmast från Svenska missionsförbundets teologiska seminarium på Lidingö. Nästa söndag hålls ett välkomstmöte för pastor Hedman i missionskyrkan i Åtvidaberg.

31/7

Åtvidaberg

Den ledigförklarade tjänsten som fritidsgårdsföreståndare i Åtvidaberg hade vid ansöknings tidens utgång lockat 20 sökande. Tjänsten kommer att tillfrådas den 15 augusti och fritidsnämnden utser föreståndaren i nästa vecka.

För grov olovlig körning och misstänkt rattfylleri greps på måndagen en Åtvidabergsbo. Mannen, som på sin vingliga färd bland annat körde över en refug, saknar körkort. När polisen skulle gripa honom satte han sig till våldsamt motvärn. Polisen kunde dock snabbt övermanna mannen, som omhändertogs för blodprovstagning.

De döda småfåglar som påträffades på en gata i Berg utanför Åtvidaberg i slutet av förra veckan hade utsatts för yttre våld. Det har nu konstaterats efter obduktion av fåglarna. Svensk laboratorietjänst meddelar att någon eller något krossat fåglarna varvid dessa dött av inre blödningar. Man noterade även att samtliga fåglar hade munnen full med mat.

Än mal kvarnstenarna i Taforsa Fast nu med elektricitet — förstås

Allt ska ju gå med elektricitet. Det gäller tydligen en del gamla kvarnar även om de är inrymda i byggnader av anno dazumal. En av dessa fåtaliga gammaldags kvarnar som ännu är i bruk är Taforsa kvarn. Den hittar man där sjön Vin rinner ut i Taforsaån på sin väg mot Roxen. Taforsa ligger i Värna någon mil utanför Åtvidaberg. Enligt obekräftade uppgifter skall det ha funnits en kvarn på platsen sedan nära femhundra år tillbaka. Den äldsta siffran vi funnit på pränt uppger nådens år 1730. Troligen byggdes den nuvarande kvarnen på mitten av 1800-talet. 1839 står det ristat med krita på en bjälke, vad det nu kan ha för bevisvärde.

Mjöltnare vid Taforsa kvarn är 60-åriga Karl Nyström. Det är åtskilliga säckar säd han hunnit mala sedan han tog vid 1950. Nyström är för övrigt inte den förste i sin släkt som arrenderat och arbetat på kvarnen. För ganska exakt hundra år sedan, närmare bestämt i mars 1873, började hans farfar Frans Nyström som mjölnare i Taforsa. På den tiden fanns det också en såg i Taforsa som även drevs med vattenkraft. Slaggklumpar vittnar om den tid då smältugnar behandlade Bersbomalm i Taforsa. I arrendet har tidigare ingått ett inte obetydligt älfiske.

Under de 30 år Frans Nyström arbetade vid Taforsa kvarn hade han åtskillig hjälp av sin son Gustav, Karls far. Om det blir något fjärde Nyströmskt generationsled vid Taforsa kvarn står än så länge skrivet i stjärnorna. Det skulle i så fall bli den 18-åriga sonen Lennart. Men han lär umgås med andra planer för framtiden.

Taforsa intressenter

Kartan över ägoförhållandena till Taforsa kvarn är både brokig och invecklad. Före sekelskiftet ägdes kvarnen av innehavaren av gården Herrsäter. Fram till 1935 stod kronan och Dala säteri som ägare. Då övertogs äganderätten slutligen av föreningen Taforsa intressenter upa.

I den föreningen ingår ett 40-tal jordbrukare som på något vis berörs av Taforsaans vatten. Den å som västerut byter namn till Redingeån och Fillingeån. Det är i stort sett samma personer i Taforsa intressenter som ingår i Redingeåns grävningföretag eller Taforsa sänkningsbolag som vid starten i början av 1900-talet hette Föreningen till främjande och sänkande av sankmarker. Medlemmarna, som samtliga är intresserade av att hålla avrinningen från sjön Vin

under kontroll, köpte alltså vid 1930-talets mitt Taforsa kvarn. Men huvudorsaken var att komma åt vattenfallet i Taforsa.

Kvarnrä nnan igenbommad

Till sekelskiftet drevs kvarnen med de gammaldags vattenhjulen. Då var det dags att ersätta hjulen med de effektivare turbinerna. Vattenkraften utnyttjades ända fram till 1960. Den sommaren kom det flera skyfallsliknande regn, varpå stora delar av åkrarna runt Taforsaån stod under vatten. Taforsa intressenter beslöt då att förstärka kvarndammen. I samma veva täpptes kvarnrännan igen och vattnet leds nu i den andra färan som går runt kvarnen. Att man inte höll kvarnrännan öppen berodde till stor del på att underhållskostnaderna skulle bli för stora.

Det är naturligtvis mycket i omgivningarna som påminner om gångna tiders kvarndrift i Taforsa. Trappan upp till mjölnarbostaden består sålunda av kvarnstenar av mycket gammalt märke. Utanför kvarnen ligger två väldiga kvarnstenar som tjänat ut. Var och en väger ungefär ett ton och är 160 cm i diameter. Varje sten är huggen i ett stycke — av Nyströms farfar. Under dennes tid roterade de med en hastighet av 30–40 varv i minuten. Liknande stenar används än i dag men då snurrar de lite fortare, ca 180 varv i minuten.

Förr samlingsplats

Karl Nyström minns gärna den betydelse kvarnen haft för livet i bygden. Förr var detta samlingsplatsen för ungdomarna. Han kommer ihåg Stall-Anders och tunnorna med sprit och fläskkorv. När så småningom nivån i tunnorna sjunkit ett stycke slogs man med korven så fläsket stänkte.

Bönderna kom från alla håll med sin säd på kärror dragna av hästar och oxar. De sämre bemedlade fick bära sina säckar själva. Dag och natt malde kvarnstenarna i Taforsa och för varje tunna mjölnaren malde tog han en kappe säd till sig själv. Det kallades tullmalning.

I dag går det väl litet amorlunda till. Nyström tar betalt för sina tjänster i reda pengar. Och inte går kvarnen dag och natt precis. Men när kunderna kommer, det kan vara vilken dag i veckan som helst och vid vilken tid på dygnet som helst, så kör Nyström deras säd. Själv säger han att han får mer och mer att göra för varje år. Även om det numera inte handlar om matmjöl utan mest fodergröpe.

Kvarndammen i Taforsa utnyttjas också. Den tjänstgör nu som badplats. Eftersom genomströmningen av vattnet nu är mycket mindre sedan kvarnrännan bomrats igen frodas naturligtvis växtligheten i vattnet. Likväl är badplatsen omtyckt och kommunen har lagt ner pengar på att rusta upp den och bedriver viss simskoleverksamhet där.

Kvarnmuseum?

1976 löper Karl Nyströms arrendekontrakt ut. Även om han säger att han trivs och inte kan tänka sig annan sysselsättning så är arbetet tungt och då börjar också Nyström närma sig pensionsåldern. Hur kommer det att bli med verksamheten vid kvarnen efter 1976? Inom Taforsa intressenter har man ännu inte diskuterat den frågan. Men hur det än blir med driften tycks man inom styrelsen vara överens om att byggnaden skall bestå. Många av de gamla föremålen finns kvar. Man skulle kunna slå hål i den bastanta fördämningen och återigen leda vattnet genom kvarnbyggnaden. Tanken på ett framtida kvarnmuseum förefaller inte alldeles utesluten. I varje fall får man hoppas att kvarnen inte röner samma öde som en del kvarnar på Öland — ett slut som sommarstuga.

CHRISTER BERG

Sedan 1950 har Karl Nyström varit mjölnare vid Taforsa kvarn. Här sitter han på en av de väldiga kvarnstenarna. Den är huggen i ett stycke av Karls farfar, väger ett ton och är 160 cm i diameter